

**Rozwój współpracy
i koordynacji w zakresie
uczenia się przez całe życie**

Fundusze Europejskie

**Projekt realizowany przez
Fundację Rozwoju Systemu Edukacji
w I osi priorytetowej: „Umiejętności”,
Działanie 1.08 „Rozwój systemu
edukacji i uczenia się dorosłych”**

www.frse.org.pl/fers-III

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

frse
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

16-17 grudnia 2024 r.

OGÓLNOPOLSKA DEBATA:

„Uczenie się przez całe życie. Koordynacja działań – rozwiązania i wyzwania.”

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE - AKTUALNE WYZWANIA

DR HAB. BARBARA WOREK, PROF. UJ

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

JEDYNĄ STAŁĄ RZECZĄ W ŻYCIU JEST ZMIANA

Heraklit z Efezu

NAJWIĘKSZYM RYZYKIEM
w szybko zmieniającym
się świecie
nie jest sama zmiana, ale
POZOSTANIE W MIEJSCU.

Eric Hoffer

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

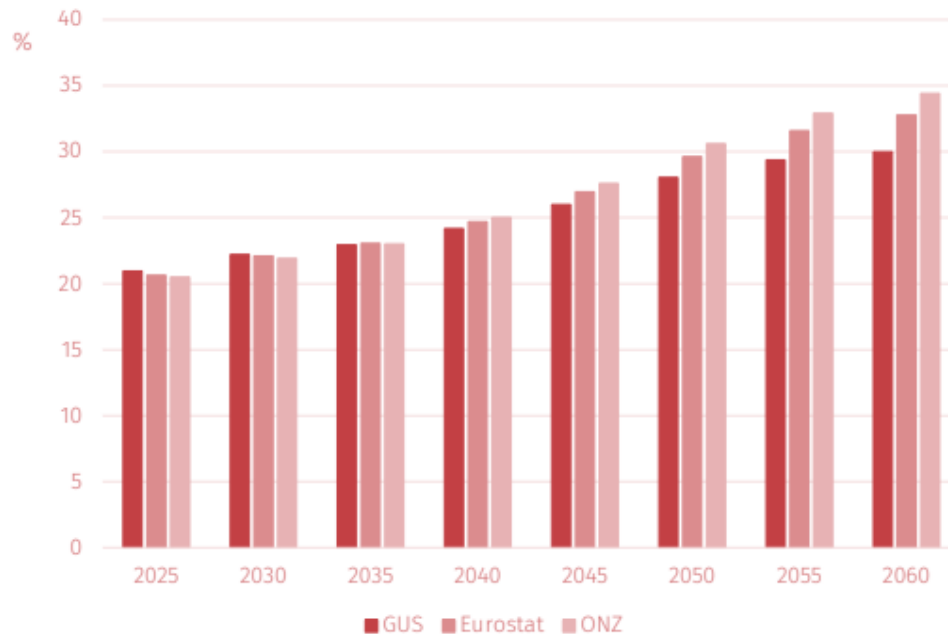
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

↓ **12,7%**

Prognozowany spadek liczby ludności rezydującej do 2060 r. w porównaniu do 2022 r.

- 30,9 mln ludzi w 2026 r.
- Spadek liczby ludności w wieku produkcyjnym od 25% do 40%
- Spadek liczby ludności w wieku 0-17 lat od 11 do 50%

Wykres 5. Prognoza udziału osób w wieku 65 lat i więcej w całej populacji Polski (w %)

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

frse

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

KONSEKWENCJE ZMIAN DEMOGRAFICZNYCH DLA SYSTEMU LLL

- **REORGANIZACJA SYSTEMU EDUKACJI** - mniej uczniów, mniej studentów, konieczność wydłużenia okresu aktywności zawodowej, konieczność przekwalifikowania, uzupełniania kompetencji, lepszego gospodarowania kapitałem ludzkim, w tym kompetencjami osób starszych.
- **DOSTOSOWANIE OFERTY EDUKACYJNEJ DO POTRZEB OSÓB DOJRZAŁYCH** - nie tylko rozwój zawodowy, także osobisty, edukacja zdrowotna, styl życia.
- **ZMIANY NA POZIOMIE REGIONALNYM** - konsekwencje wyludniania się mniejszych miast i wielu regionów, zagospodarowania potencjału lokalnych szkół i nauczycieli.
- **UZUPEŁNIANIE LUK W ZASOBACH LUDZKICH PRZEZ IMIGRANTÓW** - odpowiednia oferta edukacyjno-szkoleniowa

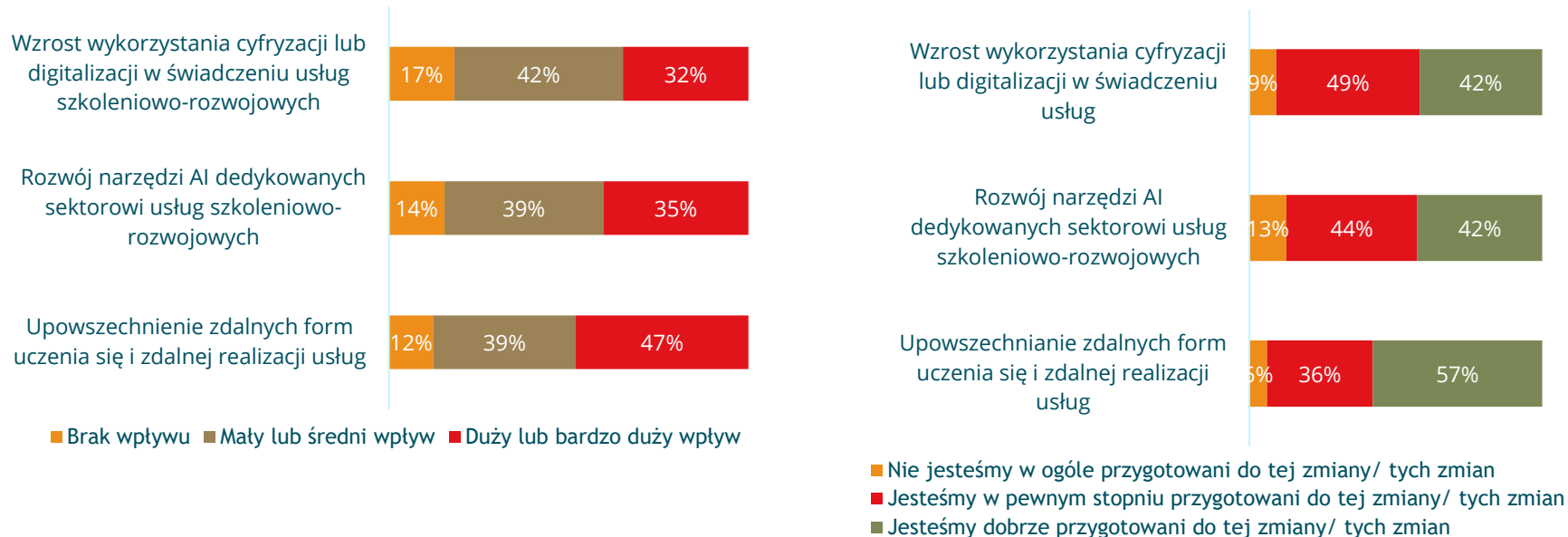

WPŁYW CYFRYZACJI NA LLL

- **DALSZE UPOWSZECHNIANIE UCZENIA POZAFORMALNEGO I NIEFORMALNEGO** (dostępność usług zdalnych, dostępność materiałów edukacyjnych, rozwój platform edukacyjnych, MOOC). Wyzwania związane z oceną jakości oferty.
- **MOŻLIWOŚĆ KORZYSTANIA Z USŁUG EDUKACYJNYCH DLA OSÓB Z BARIERAMI DOSTĘPU.**
- **WYKORZYSTANIE SI W USŁUGACH EDUKACYJNYCH** - personalizacja procesu uczenia, nowe modele biznesowe, automatyzacja procesów związanych z organizacją uczenia (wirtualni asystenci i chatboty), symulacja i wirtualna rzeczywistość.
- **NEGATYWNE SKUTKI NADMIERNEJ EKSPOZYCJI NA TREŚCI CYFROWE (HIU).**

SEKTOR USŁUG ROZWOJOWYCH PROGNOZUJE DALSZE UPOWSZECHNIANIE USŁUG ZDALNYCH

Źródło: BKL 2024 – Badanie sektora szkoleniowo-rozwojowego (N=1044).

ZMIANA PODEJŚCIA DO ROLI OSOBY UCZĄCEJ SIĘ KLUCZOWYM TRENDEM DLA SEKTORA USŁUG ROZWOJOWYCH

Źródło: BKL 2024 – Badanie sektora szkoleniowo-rozwojowego (N=1044).

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita Polska

Dofinansowane przez Unię Europejską

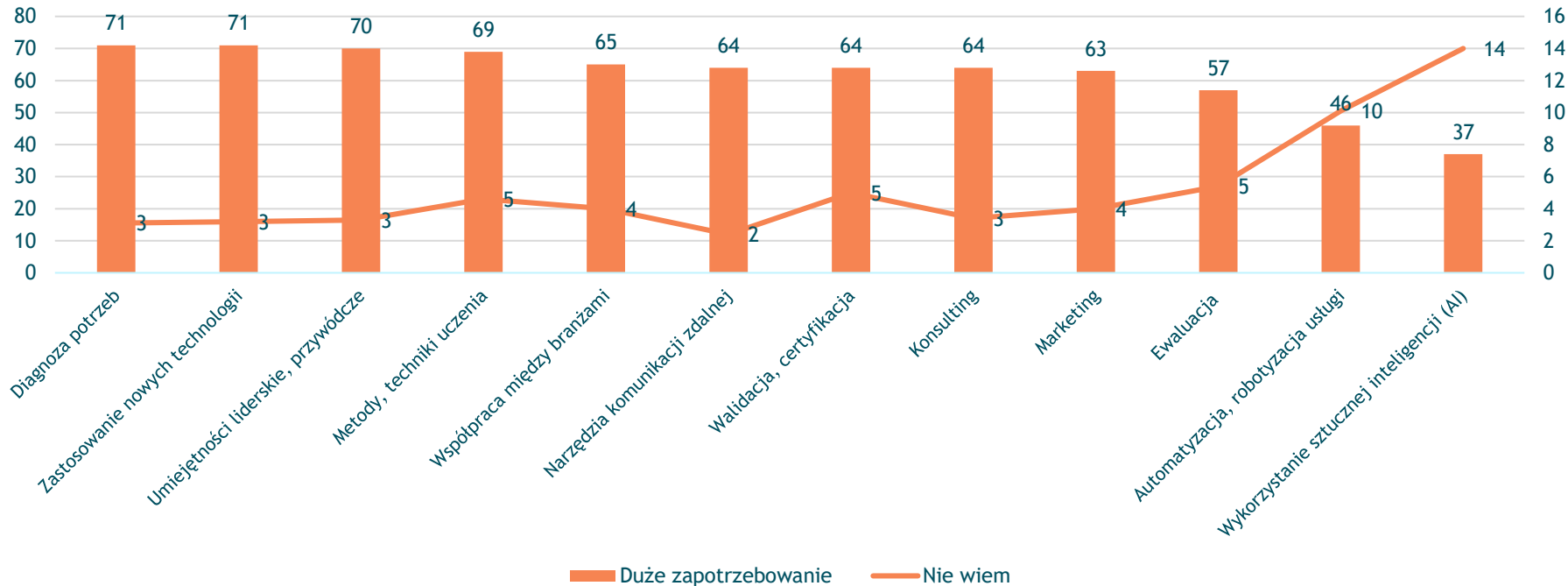

■ Duży lub bardzo duży wpływ

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Zapotrzebowanie na umiejętności w sektorze usług rozwojowych w najbliższych 3 latach, dane w %

Źródło: BKL 2024 – Badanie sektora szkoleniowo-rozwojowego (N=1044).

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita Polska

Dofinansowane przez Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

WYZWANIA DLA LLL - PODSUMOWANIE

Solidne podstawy dla uczenia się przez całe życie - dobre przedszkole i szkoła się liczą

Kompetencje w centrum uczenia się

Zwiększanie elastyczności kształcenia

Świadomość zalet nowych technologii, ale i ich ograniczeń („edukacyjny fast food”, nowy wymiar nierówności)

Edukacja relacyjna nie transmisyjna, zmiana ról nauczycieli i edukatorów

Konieczność rozumienia wielowymiarowości uczenia się przez całe życie

Regiony są laboratoriami zmian. To w nich testowane są różne rozwiązania, które mogą stać się wzorcem dla całego kraju. Nie czekajmy na jedno 'wielkie rozwiązanie' z góry - szukajmy go w regionach.

Charles Tiebout

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

frse
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

III. MONITORING I EWALUACJA

10. Ewaluacja regionalnej polityki w obszarze uczenia się przez całe życie

9. Walidacja

8. Transformacja ekologiczna i cyfrowa – jej wdrażanie w życie

7. Wsparcie finansowe uczenia przez całe życie

II. IMPLEMENTACJA

6. Profesjonalizacja i rozwój edukatorów i kadr LLL

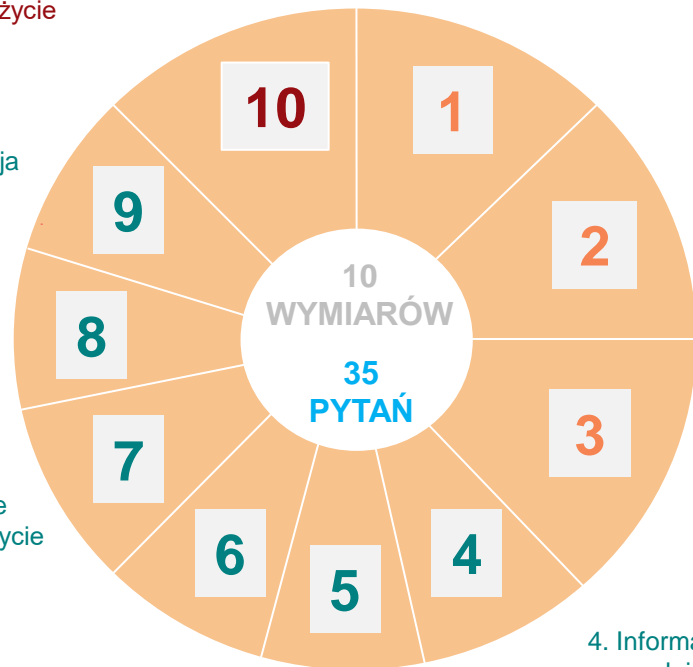
5. Identyfikacja potrzeb uczniów i monitorowanie uczestnictwa

4. Informacja i poradnictwo zawodowe

3. Tworzenie, wspieranie i podtrzymywanie partnerstw

2. Koordynacja i współpraca międzyinstytucjonalna w ramach polityki LLL w regionie

1. Miejsce uczenia się przez całe życie w strategii rozwoju regionu

I. PLANOWANIE I ZARZĄDZANIE STRATEGICZNE

Wojewódzki Urząd Pracy
w Krakowie

narzędzie samooceny
COMORELP

JUŻ SAMA PRÓBA UDZIELENIA ODPOWIEDZI NA POSTAWIONE
PYTANIA BYŁA NAUKĄ SAMĄ W SOBIE. UMOŻLIWIŁA SPOJRZENIE NA
POSZCZEGÓLNE PROBLEMY, CZY ZAGADNIENIA UCZENIA SIĘ PRZEZ
CAŁE ŻYCIE Z NOWEJ PERSPEKTYWY, WYKRACZAJĄCEJ CZĘSTO
POZA POSTRZEGANIE ICH JEDYNIĘ Z POZIOMU INSTYTUCJI, CZY
ORGANIZACJI KTÓRĄ REPREZENTUJEMY.

Regionalny Okrągły Stół 2024

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

frse
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita Polska

Dofinansowane przez Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

OGÓLNE WNIOSKI Z SAMOOCENY COMORELP

- Rozproszenie działań związanych z uczeniem przez całe życie w regionach, trudno mówić o regionalnych politykach LLL, obecność odniesień do LLL w dokumentach strategicznych.
- Relatywnie dobre oceny edukacji formalnej, niewystarczająca otwartość na uczenie pozaformalne i nieformalne. Myślenie w kategoriach „kształcenia ustawicznego”, a nie uczenia się przez całe życie.
- Słaba współpraca pomiędzy sektorami edukacji i różnymi grupami interesariuszy, potrzeba tworzenia przestrzeni do wymiany doświadczeń i szukania optymalnych rozwiązań.
- Duże oczekiwania związane z WZK w zakresie koordynacji działań w regionach.
- Potrzeba poznania różnych perspektyw i włączenia wszystkich stron procesu edukacyjnego - także osób uczących się, rodziców, edukatorów.
- Potrzeba budowania systemowego podejścia do tworzenia regionalnych polityk LLL - budowanie mechanizmów zapewniających ciągłość działań i zwiększających odporność, pozwalających realizować cele także poza programami UE.
- Ewaluacja i monitoring.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

WNIOSKI DOTYCZĄCE ZASTOSOWANIA NARZĘDZIA

- Samoocena pozwala dostrzec różne wymiary uczenia się przez całe życie, wyjść poza silosową perspektywę.
- Pozytywny odbiór narzędzia, gotowość do dalszego stosowania.
- Potrzeba wypracowania rozwiązań systemowych, pozwalających profesjonalizować narzędzie, wdrożyć na szerszą skalę i włączyć jako element ewaluacji regionalnych polityk uczenia się przez całe życie.

<https://lll-lab.uj.edu.pl>

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ!

Barbara Worek
Centrum Ewaluacji i Analiz Polityk Publicznych
Uniwersytetu Jagiellońskiego

b.worek@uj.edu.pl

<https://lll-lab.uj.edu.pl>

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

f r s e
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji